

موقعیت لولا در ائتلاف چپ میانه!

(مصاحبه فول‌ها با دولخه)

برگردان: علی یوسفی

مصاحبه زیر توسط فول‌ها با مسئول دفتر ریاست جمهوری برزیل لویز سوریز دولخه انجام گرفته است. وی در این گفتگو تردیدی در شخصیت واقعی و اهدافی که لولا در پی آن بوده و با اکثریت قابل توجه نیز به ریاست جمهوری برزیل انتخاب شده باقی نمی‌گذارد.

فول‌ها: وظائف اصلی شما در این سمت اساساً حول چه محورهای دور می‌زند؟

ل. س. دولخه: وظائفی که ما بعهده داریم و به پیش خواهیم برد این است که سطح رابطه سیاسی دولت را با جامعه روشن کنیم. مثلاً با شرکت‌ها و به‌طور کلی کارفرمایان؛ جنبش‌های اتحادیه‌ای؛ جوانان؛ روشنفکران و هم چنین با گروه‌هایی که به طور داوطلبانه در بخش‌های خدمات اجتماعی فعالیت می‌کنند. ما هم چنین زمان ملاقات و گفتگوهای رئیس جمهور با تمامی اقشار اجتماعی را برنامه‌ریزی و تعیین می‌کنیم. به نظر ما این رابطه نزدیک و گفتگوها که ادامه دار و منظم خواهند بود بسیار مهم و ضروری هستند که لولا اهمیت بسیار زیادی برای آن‌ها قائل است چرا که او معتقد است که در تمامی ۹۰ دقیقه بازی نباید یک عهده را دائماً روی میز نخیره نگه داشت و به میدان بازی نیآورد؛ بلکه برعکس از همه توانائی می‌باید استفاده لازم به عمل آورد. او فراموش نکرده و نمی‌کند که وی با رای و حمایت همین رای دهندگان به قدرت رسیده است. لولا هم چنین گسترش و ادامه این حمایت را بسیار لازم ارزیابی می‌کند. به‌عنوان مثال در هفته آینده؛ برنامه و دیدارهای وی کاملاً پُر و متنوع با انواع و اقسام گروه‌ها از هر طیف و قشر جامعه خواهد بود.

فول‌ها: نگران نیستید که لولا تمام این انتظارات را برآورده نسازد؟

دولخه: ظرفیت اجتماعی در کمک و همراهی با دولت در حال حاضر بسیار بالاست. این درست است که دولت با برنامه‌هایش انتظارات زیادی را بر می‌انگیزاند؛ اما به این نکته هم باید توجه شود که ما از طرف دیگر معجزه هم نمی‌توانیم بکنیم. بیداری اجتماعی امروزه در برزیل به گونه‌ای است که دریابیم ما بحران عمیقی را از سر می‌گذارانیم و باید قدم به قدم بر این بحران غلبه کنیم. نظر سنجی‌ها نشان می‌دهند که مثلاً اکثریت عظیمی از دولت انتظار دارند که ضرب العمل و بی واسطه با مشکلات مواجه صورت گیرد و به حل شان پرداخته شود.

فول‌ها: انتظارات شما چیست؟ تفاوت برخورد شما با دولت سابق فرناندو هنریکو

کاردوزه در رابطه با جنبش‌های cut و mst در چیست؟

دولخه: مسلم است که مناسبات pt با جنبش‌های اجتماعی یاد شده همیشه به گونه‌ای دیگر بوده است. تصمیم کاملاً شخصی رئیس جمهور لولا؛ مبنی بر این‌که مسئول مشخصی در دولت او در یک رابطه منظم و دائم برای گفتگو با این جنبش‌ها وجود داشته باشد را نمی‌توان از یاد برد و این امر قدم مثبت و مهمی است.

فول‌ها: این امر به مساله خاتمه اعتصابات و اشغال زمین‌ها می‌انجامد؟

دولخه: هدف ما این نیست که جامعه مدنی از بیان نظر خود چشم‌پوشد. اختلاف و تفاوت در دیدگاه‌ها اتفاقاً برای دموکراسی ما مفید هستند. هدف ما این است که با پیشبرد همین

گفتگوها رودررو و ادامه دار این مشکلات را حل کنیم و من مطمئن هستم که از این طریق ما شاهد نزول درگیرهای شدید در تمامی عرصه‌ها خواهیم بود.

فول‌ها: دوران ماه عسل رئیس‌جمهور با جامعه تا چه مدت دیگری طول می‌کشد؟
دولخه: هر دولتی که در یک انتخابات آزاد از طرف مردم انتخاب می‌شود معلوم است که در آغاز روی حمایت اکثریت مردم حساب باز می‌کند و به همین دلیل ما می‌خواهیم در حد توان خود این حمایت را با برنامه‌های مختلف و حساب شده آن چنان که باید و شاید حفظ کنیم. چرا که ما نمی‌خواهیم که مردم تا برای چهار سال دیگر به خانه‌هایشان برگردند.

فول‌ها: فکر نمی‌کنید که این حمایت دارد کم‌کم رو به تحلیل می‌رود؟
دولخه: نه ما تمامی ایلات و شهرداری‌ها را در دست داریم و خوشبختانه این حمایت نه تنها کم نشده بلکه سیر صعودی هم داشته است. ما دلیلی نمی‌بینیم با چنان هرج و مرجی رو به رو هستیم که در یک دوره چهار ساله که بر روی کار هستیم این حمایت‌های توده‌ای سیر نزولی پیدا کند.

فول‌ها: بله؛ حداقل در حال حاضر چنین به نظر می‌رسد که لولا در همین ابتدای دوره ریاست جمهوری‌اش همه را می‌خواهد خرسند و راضی کند. مواردی که به آن‌ها "نه" خواهید گفت را بر شمارید.

دولخه: مسلم است که ما تلاش می‌کنیم که به تمامی خواسته‌هایی که قابلیت اجرایی دارند پاسخ مثبت دهیم؛ آن‌جایی که غیر قابل اجرا هستند؛ "نه" خواهیم گفت و علتش را هم توضیح خواهیم داد. حسن ارتباط ارگانیک با جامعه در این است که بحث و تبادل نظر مستقیم با مردم حاصلش؛ این خواهد بود که روشن گردد چه شرایطی باید ایجاد شود تا به این افتخارات جامعه عمل پوشانده شود.

فول‌ها: pt آن‌گونه که از مواضع‌اش پیدا است حزب "چپ" است که برای سوسیالیسم مبارزه می‌کند خطاب شما در اعلام این مواضع چه کسانی هستند

دولخه: pt حزبی است که ایده آل تاریخی‌اش سوسیالیسم دموکراتیک است و نه سوسیالیسم. برنامه حزب ما اما برای برزیل از همان آغاز تاسیس یعنی سال ۱۹۸۰ یک برنامه جامع برای رفرم بوده است مثلاً رفرم ارضی؛ مالیاتی و سایر رفرم‌های ساختاری. مسلم است که در طی ۲۲ سال گذشته تغییرات مهمی در چپ صورت گرفته است و البته از جنبه مثبت. من فکر می‌کنم این خطای بزرگی که ما پاسخ‌های کهن را برای حل مشکلات کنونی ارائه کنیم.

فول‌ها: آیا قدرت pt را از ایده‌های چپ منحرف نمی‌کند؟

دولخه: pt یک حزب چپ است ولی فراموش نکنیم دولتی که pt هم در آن شرکت دارد چپ میانه است. احزاب دیگری همچون (pcdob) حزب کمونیست برزیل و دیگران متعلق به احزاب میانه هستند.

فول‌ها: واقعاً لولا دولت چپ میانه را هدایت می‌کند؟

دولخه: بدون شک همه احزاب هم باید متعهد به اجرای همین برنامه چپ میانه خواهند بود. ولی من در این جا تاکید می‌کنم pt یک حزب چپ است و خواهد بود.

دولخه: این مسئله بسیار مهم است که هر حزبی هویت‌های برنامه‌ای؛ سیاست‌ها و ارزش‌های خود را حفظ باید بکند و به نظر ما احزاب میانه هم باید چنین پرنسپیی را برای خودشان حفظ کنند چرا که این مسئله برای دیالکتیک دموکراتیک بسیار مفید است.

فول ها: اما مگر همین pt که به قول شما چپ است؛ هژمونی اصلی و اکثریت اعضای وزارت خانه ها را در اختیار ندارد؟ پس چرا شما از دولتی به نام چپ - میانه سخن می گوئید؟ من فکر می کنم این دولت متعلق است به چپ ها به انضمام تاثیر و نفوذ کمی از طرف احزاب میانه.

دولخه: این ائتلاف سیاسی که انجام گرفته لولا پست ریاست جمهوری و خوزه آلنسه معاون رئیس جمهوری است که متعلق به احزاب میانه است و آن چیزی که این ائتلاف را استوار و تحکیم می کند برنامه چپ_ میانه است که اعضای این ائتلاف به آن پایبند خواهند بود. فول ها: آیا به هر حال دولت کمی هم سوسیالیستی خواهد بود؟

دولخه: حزب ما pt هیچ گاه برای برزیل برنامه سوسیالیستی ارائه نداده است. همان طور که گفتیم ما برای سوسیالیزم دموکراتیک که آرمان تاریخی ماست وفا داریم و تفکر غالب بسیاری احزاب چپ دیگر نیز همین است و این چپ در این راه تلاش می کند تا هم در عرصه نظری و به طور عملی خود را در همین زمینه بازسازی کند. سوسیالیسم واقعاً موجود به طور تاریخی شکست خورده است و اکنون ما در سراسر جهان در همه زمینه های نظری و عملی با وظائف عملی جدیدی روبه رو هستیم.

برنامه ای که لولا توسط آن پیروز شد برنامه ای است که رفرم های ساختاری را مد نظر دارد و می خواهد که کشور را در جهت ارزش های عادلانه تر و برابری طلبانه تری رهنمون سازد و این خود چرخش مهمی است.

فول ها: در مورد این انتقاد که شما در حال تلاش برای جانشین کردن مجلس به یک ارگان دیگری هستید تا از این طریق اکثریت را بدست آورید چه نظری دارید؟

دولخه: pt اساساً موجودیت خود را مدیون دفاع قاطعانه اش از دموکراسی فعال در همه عرصه ها می داند. موجودیتی این چنینی در مبارزه ای آشتی ناپذیر با دیکتاتوری برای برقراری آزادی های دموکراتیک؛ پارلمان آزاد؛ سیستم چند حزبی؛ آزادی مطبوعات و غیره بوده است.

اهداف ما در این که مشارکت توده ای در همه عرصه های دموکراسی حاصل شود؛ با این امر متناقض خواهد بود که ما اکنون بخواهیم ارگانی را جانشین ارگان دیگری کنیم. بنابراین قاطعانه این مساله را رد می کنیم و تاکید می کنم که رابطه ارگانیک با کنگره و تضمین همه حقوق آن باقی خواهد ماند.

فول ها: بنا بر این فکر می کنید که همکاری با معاون رئیس جمهور خوزه دیرسیو؛ با توجه به اختلاف در بسیاری از زمینه ها باقی خواهد ماند؟ دولخه: بله؛ قطعاً. تام و تمام.

فول ها: اما او بسیار سنتی فکر می کند و امروزی تر؛ او بسیار عجول و بی صبر و تحمل. شما اما این گونه نیستید. این؛ کار را خراب نمی کند؟ چنین ائتلافی اساساً می تواند هماهنگ و یکپارچه پیش رود؟

دولخه: (با خنده) تنها اختلافی که وجود دارد این است که فشار خون من پائین و مال او بالاست.

فول ها: اما این دوگانگی اختلاف کمی نیست؟

دولخه: ما یک هدف مشترک داریم. در زمینه تئوریک هر کدام پیش زمینه های خاصی ولی در عمل یک کار مشخصی. از یاد نبریم که ما در گذشته مدت ها با هم همکاری کرده ایم.